

Lola Lopez. Aniztasuna aldarri

Bartzelonako Udaleko Immigrazio, Kultura Aniztasun eta Dibertsitate zinegotzia da Lola Lopez (Galizia, 1957) antropologoa. Bizikidetzaren alde eta islamofobiaren kontra ibilbide luzea egin du Kataluniako hiriburuan, eta aurretik Kataluniako Ikus-entzuneko Kontseiluan (CAC) eta Zurrumurruen kontrako Sarean lanean aritua zen.

“Islamari erasotzeko egiten da emakume musulmanen eskubideen aldeko diskurtsoa”

TESTUA ETA ARGAZIAK:
Saioa Baleztena
@SaioB

Enpatia bidelagun

“Galiziatik Bartzelonara ekarri ninduten 5 urte nituenean. Nire gurasoak lehenago etorri ziren Bartzelonara eta ni amonarekin bizi nintzen. Han zoriontsu nintzen eta bat-batean, tren batean sartu ninduten Bartzelonara iristeko. Pisu txiki batean bizitzen hasi ginen, eta nik urteak eta urteak behar izan nituen hemengo bizitzara egokitzeko. Betidanik pentsatu izan dut enpatiak eraman nauela egiten dudana gauzatzea eta kultura eta erlijioaren aniztasunaren aldeko borrokan murgiltzea. Ni agnostikoa naiz baina ezin hobeto ulertzen ditut fededunen beharrak”.

Bi hilabete pasa dira. Nola dago Bartzelona abuztuaren 17ko atentatuaren ondotik? Kontaktuan gaude komunitate musulmanarekin, baita diskriminazioaren kontra lanean ari diren elkarrekin ere, eta orain arte ez dugu izan atentatuaren ondoriozko eraso berririk.

Bartzelonako Udalean lan anitz egin duzue bizikidetzaren alde. Nola eragin du atentatuak?

Sentsibilizazio lan ororen aurrean, oso zaila izaten da emaitzak noraino iristen diren neurtzea. Baina zalantzarik gabe, urte hauetan egin dugun lanari esker atentatuaren ondorengo erantzuna desberdindu da, dezente, Europan ikusi ditugun beste hirietako gertakariez. Esaterako, komunitate musulmanak manifestazio erraldoi bat antolatu zuen atentatuak gertatu eta egun gutxira, milaka eta milaka lagun bildu zituen. Garrantzitsuena da, komunitate musulmanaz haratago jende asko gehitu zela hitzordu hartara; bizikidetzaren argazki bikaina izan zen hura. Pentsa

orain 2.000 lagun inguru ditugula diskriminazioaren kontra formatuta. Hala ere, eta erantzuna ona izan den arren, islamofobiaren haziaren kontra lan handia dago oraindik egiteko.

Desinformazio handia dago islamaz?

Islama ez da erlijio arau bat bakarrik, eta hori jende askok ez du ezagutzen. Jendeak ramadanarekin lotzen du islama, besterik gabe. Beraz, begirada desbideratu bat nagusi da erlijio horren inguruan; estereotipo negatiboak barra-barra zabaltzen dira, erlijio guztiek orokorrean, eta islamak zehazki, dituzten konplexutasunak ulertu gabe.

Islamaren estigma sustraitua dago. Emakume musulmanena are gehiago?

Generoaren islamofobia aitzakia bat da. Esango nuke emakume musulmanen eskubideen aldeko diskurtsoa defendatzen dutenen gehiengoak, islamari erasotzeko arrazoibide gisa erabiltzen duela bakarrik. Eta, era berean, generoaren islamofobiak erakusten du islamofobia

"Edo haien ingurua oker dabil eta Bartzelonako abuztuko atentatuak egin zituztenak ez zeuden integratuta, edo oker gabilta inklusio ezaugarriei dagokienez. Bigarren irakurketatik gertuago sentitzen naiz. Inklusioa baztertu eta egokitasun sentimenduez hitz egiten hasi behar da".

zenbateraino dagoen sustraituta: askotan erabiltzen da alderdi ezkertiarren bitartez, izan feministak zein laizistak. Badirudi emakume musulmanez edo nor mintzatu daitekeela eurekin hitz egin gabe.

Atentatuaren ondoren biktimenzako omenaldia prestatu zuen Bartzelonako Udalak. Meza bat antolatu ordez, erlijio askatasunaren aldeko ekitaldi bat egin zenuten. Zergatik?

Mossoek bidali ziguten hil ziren eta zaurituak izan ziren biktimen zerrenda, eta jatorriak ikusita, agerikoa zen hor bagoela sentsibilitate eta erlijio desberdinetako jendea. Beraz, omenaldi hark ahalik eta pluralena izan behar zuela ikusi genuen hasieratik. Atentatuaren ondotik gure erronka zen ahalik eta elkartasun handiena izatea aniztasunean.

Sarri begi txarrez ikusten da erlijio aniztasuna. Zuek norabide horretan ari zarete lanean.

Alderdi ezkertiarrek askotan nahasten

dute laizismoa laizitatearekin. Hori da arazoa. Laizitatearen arabera, sekularizazio bat egon behar da erakunde politikoaren eta uste osoko sinesmen erlijiosoen artean. Baina horrek ez du esan nahi erlijio askatasunaren oinarritzko eskubideak babestu ezin direnik. Beraz, gure ustez erakundeek ez dute erlijioa sustatu behar, baina gure ardura da hiritar fededunek euren sinesmenak era askean gauzatzeko baliabideak ahalbidetzea. Bartzelona eskubideen aldeko hiria den heinean, eskubide guztiak babestu behar dira, baita erlijio askatasunarena ere.

Atentatuaren harira eztabaida zabala sortu zen erasotzaileen profilari dagokienez. Biktimak izan ziren zure ustez?

Immolatzea erabakitzen duen edozein pertsona biktima da, bere garunaren garbiketarena bada ere. Gertatzen dena da gainontzekoak hiltzea erabakitzen duena biktimizatzea zaila egiten zaidala. Abuztuaren 17ko terroristak biktimak zirela irmoki baieztatzea zaila egiten zait. Baina argi dagoena da gazte

horiekin gertatu zena ikusita ardura denona dela: erakundeona eta hiritarra, autoktonoak eta musulmanak.

Hala ere, Bartzelonako atentatuetak egileen profila hagitx desberdina zen Europan gertatu direnekin alderatuta. Nola uler daiteke?

Normalean halako zerbait egitera bultzatzen duen ezaugarrietako bat gazteek bazterketa sufritu izanari lotuta dago. Kasu honetan euren inguruak argi eta garbi utzi zuen integratuta zeudela. Beraz, nik bi teoria ditut: edo ingurua oker dabil eta gazte horiek ez zeuden integratuta, edo gu, inklusio ezaugarriei dagokienez, oker gabilta. Eta ausartuko naiz esatera bigarren irakurketatik gertuago sentitzen naizela. Alegia, bazterketa, lagun katalanak izatea, eskolan emaitza bikainak ateratzea eta bertako hizkuntza bikain hitz egitetik haratago iristen da. Beraz, ezinbestekoa da inklusioa baztertu eta egokitasun sentimenduez hitz egiten hastea, halako gertakariak ez erreperikatze. ■